

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Gyermek a bűnözés terén.*

Irta: *Preszty Lóránd csendőrfőhadnagy.*

Egy szomorú jelensége korunknak a fiatalok bűnözésének számának a növekedése. — Franciaországban — hivatalos adatok szerint — míg a felnőttek bűnözése 1830. évtől 1880. évig megháromszorozódott, addig ugyanezen évek között a kiskorúaké megnégyszereződött. És később, 1894. évben ugyanezen országban a statisztika még szomorubb tényről számolt be.

Hazánkban szintén szaporodik a fiatalok bűnözési eseteinek a száma. Hivatalos adatok hiányában évekre vagy évtizedekre visszamenőleg nem áll módomban Franciaország előbb említett statisztikájával összehasonlítást tennem, de tényként állítom a fiatalok bűnözési eseteinek rohamos növekedését, melyet mi sem bizonyít jobban ama körülménynél, hogy nemcsak a társadalom, de a törvényhozás is a fiatalok bűnözésének erkölcsi romlásától való megmentésével oly nagy feladatot oldott meg, melynek súlya, fontossága általánosan tudott dolog s a melynek mikénti megoldása már évekre visszamenőleg képezi s előreláthatólag az egész XX. században képezni fogja a társadalom s a törvényhozás gondos tevékenysége tárgyát. Melyik altiszt vagy csendőr ne hallotta volna már a szót „gyermekvédelem”? Ez a szó ma egy jelentős fogalom, megoldásra vár és megoldást követel. — A „gyermekvédelem” a fiatalok szellemi, erkölcsi és anyagi jólétének előmozdítását öleli fel. Kiterjeszti munkásságát egyrészt az árván maradt, másrészt az elzüllött gyermekekre, de viszont feladatául tűzte ki azt is, hogy ott, hol a szülői kötelességek vétkes elbanyagolása állapítatik meg, vagy a hol a szülők beigazoltan bűnözési hajlamuk, vagy becsutelen, erkölcsutelen életet élnek, a gyermekekkel szemben a szülői hatalom és befolyás korlátoztassék, a gyermekek testi épsége, lelki tisztasága megvédessék.

Ezt a célt ma a társadalom munkálja s — mint tudvalevő — a gyermekmenhelyek, szeretetbázisok stb.

mind-mind e cél érdekében létesítették tetemes anyagi áldozatokkal. E feladat — hazánkban is — már törvényhozási alkotásokat eredményezett. De mert beigazolódtott, hogy a „gyermekvédelem” társadalmi szervezete, de másrészt azon törvényhozási intézkedések, illetve rendelkezések, melyek a Büntető törvénykönyv 42., 83., 84., 85., 86., a Kihágásokról szóló törvénykönyv 19., 32. és 65. §-aiban foglaltatnak, nem szolgáltatnak eléggé hatályos eszközül ahhoz, hogy a testi és lelki züllésnek indult gyermekek megmentésének nagy feladata sikeresen megoldassék, az 1908. évi XXXVI. t.-cz. — mint újabb törvény — látott napvilágot, felölelve praeventive és azon legszükségesebb intézkedéseket, melyek a „gyermekvédelmet” illetőleg azt előmozdítani, a gyermekek bűnözéséből eredő társadalmi bajokat pedig megszüntetni alkalmasak.

Ami a „gyermekvédelem” jogi oldalát illeti, a törvényhozás a kiskorú terheltek érdekében a védelem szervezésével, másrészt a bűnösnek ítélt gyermekeknek a teljeskorú elítéltektől való elkülönítése mellett javító intézetekben való elhelyezéssel azt a magasabb feladatot tűzte ki, hogy ily intézetekben gondos, szeretetteljes nevelés mellett a züllésnek indult vagy züllött gyermek — mint javult — adassék vissza hasznos tagjaként a társadalomnak.

Jelen soraimban azonban sem a törvényhozási rendelkezések, sem a társadalmi intézkedésekkel foglalkozni nem óhajtok; ellenben kutatni fogom az okokat, melyek a fiatalok bűnözését előidéznek vagy előmozditják. Ma már ott vagyunk, hogy komolyan feltebetjük a kérdést, vannak-e igazi gyermekek, a kik tehát zsengekorukban még az ártatlanság és gyermeki egyszerűség ölen pihennek.

Hogy egyenesen a tárgyra térjek át, röviden elősorolom előbb ezeket a tényezőket s azután fogok majd a részletezésre kiterjeszkedni. Megjegyzem, hogy a tényezőket illetőleg különösen hazai viszonyainkra voltam tekintettel. Ezek: a) átöröklés; b) a családi élet züllése; c) a vallási és erkölcsi élet eltompulása; d) a kivándorlás; e) az alkobolizmus; f) az oktatás és nevelés hiányos volta; g) a rossz egészségi viszonyok s a nyomor; végül h) az élvezetek túlhajhászása. A mi az átöröklést, az alkobolizmust és az élvezetek

* Tapulmányom alapjául: dr. Csizmadia Alejos theol. tanár „A bűnözés világa” cz., S. Könyves Tóth Kálmán „Önsegély” cz., Bodnár Zsigmond „Erkölcsei világ” című művei szolgáltak.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlről nem képes olcsó linom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertisztítója. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, zimbabom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr, stb. míg **Romónyi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Különböző méretű díjtalanul. Kísítel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék korendő.

tájbajbászását illeti, itt — sajnos — kiindulópontul a szülöket kell venni s a baj okát terhükre kell felrövi; a kivándorlás, a rossz egészségi viszonyok s a nyomor mostoha gazdasági viszonyaink abnormis eredménye; a családi, a vallási és erkölcsi élet zülése a „felvilágosultság” fattyuhajtása; az oktatás és nevelés hiányos volta pedig állami életünk elmaradottságát igazolja.

Nem állítom azt, hogy a bünözési eseteknél a felsorolt tényezök mindannyija egyenlő mértékben szerepel, meg hogy másod- és talán harmadrendü tényezöknek helyet nem lehet adni, de meggyözödésem, hogy a legfontosabb tényezök, melyek a gyermekeknel — hogy így fejezzem ki magamat — a bünöselekményeket kitermelik, azok, a melyeket itt elősoroltam.

a) Az átöröklés vagy rövidebben: öröklés tulajdonképen nem más, mint az elődök testi és szellemi tulajdonságainak az utódokban való újbóli megjelenése. Ezt fel lehet találni az állat- és a növényvilágban is. Különösen fontos szerepe van az öröklésnek az embervilágban. Bizonyos tulajdonságok egyes esetekben a közvetlen leszármazottakban, maskor már ezek utódaiban található meg, szóval számos nemzedék után lépnek fel ismét. Leggyakrabban öröklődnek a szervi bajok, de a lelki tulajdonságok öröklése is elég gyakori. Ebből pedig az következik, hogy a gyermek szülei természet és természetének jó és rossz csiráit magában rejtgeti s mindkettő pusztán a kedvező körülményekre vár, hogy kifejlődhessék.

A mi tehát az öröklést illeti, feltétlenül felállítbátjuk igazságképen, hogy a gyermek tetteiért a felelősség első sorban a szülöket terheli, már csak azért is, mert hiszen nekik áll módjukban gyermekeik cselekedetét, tetteit — a csecsemőkortól kezdve — megfigyelni, s ha rossz hajlamok mutatkoznának a gyermekben, ezen hajlamok kiirtásában, kifejlődésük megakadályozásában kizárólag hatékonyan befolyjni.

Orvosok állítják, hogy öröklés útján a bünözésre hajlamosított gyermekek szülei alkoholizmusban, kicsepangásból eredő — főként — nemi vagy elmebetegségben szenvedöknek találtattak; viszont észleltetett, hogy például a szülök nemi betegsége (syphilis) a gyermekben mint bünözés, viszont a szülök hünre való különös hajlása a gyermekben mint elmebetegség jelentkezett.

Élvezeteket hajbászó, rendellenes életet élő szülök által nemzett gyermek benne születik a fertőben s méltán tehetjük fel a komoly kérdést, ha a szülök zülöttek, mi lesz a gyermekből?

A kérdésre a feleletet megadni hosszadalmas dolog lenne, de nem is tartozik tárgyam keretébe, elegendő, ha az átöröklésről tárgyilagosan megemlékeztem. Ennek az átöröklésnek van egy változata, melyet a tudomá-

nyos világban elfajulásnak (degeneratio) hívják s a mely a bünügyi eseteknél olyan tekintélyes szerepet játszik, hogy átlagosan számítva száz eset közül — a fiatalokruak hünözési eseteinél — hetvenötben biztosan feltalálható.

Az elfajulást ismerjük a növényvilágból is; tanítottak arra valamennyiünket, hogy a mely mag rossz földbe vettetik, silány hajtást eredményez, ha pedig kellően nem gondoztatik, ápoltatik, elsenyved, elszárad idő előtt. Ilyen esetekre az emberek életében is akadunk lépten-nyomon. Nemcsak egyesek, de családok, népfajoknál tapasztaltatott elfajulás, elkorcsosulás. Ezt a tapasztalat s a tudomány is beigazolta.

A mint a szülök nyiltlelkülege, jellemessége, valláosság, törvénytisztelete stb. átszáll a gyermekekre, épen úgy öröklődik a buta, hazug, erkölestelen életre, iszákosságra, törvénytértekre stb. való hajlam is. Ott, a hol a nemzöket, tehát a szülöket, a kiesapongó élet, az élvezetek rendetlen hajbászása, az alkohol stb. testileg erőtlenné, kimerültekké, lelkileg zülöttekké teszi, ott a nemzetek (gyermekek) életrealóság, testi és lelki előnyökben rendszerint megfogytakozva jönnek a világra s így nem képesek szembeszállani a bacillusok legiójával, a betegségek és bajok özönével, a melyek a föld szánandó emberét minden oldalról körülveszik, ostromolják és legyözni törekednek. Az elfajulás — mint az előbbi sorokból kivehető — nem vezet minden esetben a bünbe, „gondos nevelés, szeretettel teljes levegő, az értelem művelése, a kedély harmonoiája, a szülök oltalmazó keze stb. néha ellensúlyozbátják a mult bünöknek szomorú következményeit.” (Dr. Csizmadia Alajos). De ha ez hiányzik, ott már beáll fiatal, zaenge korban a baj, melynek csak a törvényhozás s a társadalom vágbátja útját.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A féltékenység áldozata.

Irta: Máthé Miklós törzsnormester.

Özveggy L.-né kunhegyesi lakos semmiképen nem tudta mire vélni, hogy leánya: özv. P. S.-né már harmadnap óta nem látogatta meg. Pedig egyébkor talán egy nap se mulhatott el, hogy baba ne nézett volna. De rá is ért, mert gyereke nem volt, elhalt férje után pedig annyi vagyon maradt rá, hogy abból tisztességesen megélhetett, ha kevésbbé törődött is a dologgal. Élte is vigan az életet. S mint könnyüvérü asszonynak, udvarlói is akadtak, akik segítették azt még vigabbá és élvezetesebbé tenni.

Utóbbi időben azonban meggondolta a dolgot s miután eléggé szemrevaló kéréje akadt, elhatározta, hogy férjhez megy és főköttövel cseréli fel az özveggyi fátlyolt.

A legjobb órák,

legazolidabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Árjegyzék ingyen!

A vasútvonal az alagútból kijövet.

A vasútvonal a Balaton mentén.

Az új balatoni vasút.

Éppen ez iránt érdeklődött az anyja is, hogy meny-nyire is lehet már leánya a völgegyével. S miután a leánya napok óta nem jött hozzá, 1908. évi szeptember hó 3-án délelőtt elment annak bázáboz, hogy megkérdezi a bázassághódásra vonatkozó megállapodásukra nézve.

Leánya lakását zárva találván, miután ismételt zörgetésre választ nem kapott, a szomszédoknál érdeklődött annak bollaé iránt. De azok se tudtak róla, mert — mint mondták — már pár nap óta nem látták. Sőt előtök is feltűnt, hogy pár nap óta a baromfiak egész se-ge a ház előtt kárál, lármázik, de még nem vették észre, hogy megetette volna, pedig azelőtt naponta két-szer is látták a baromfiak etetésénél.

Az anya előtt gyanusnak tűnt fel a dolog, annál is inkább, mert leánya sohase tett semmit, míg őt meg nem kérdezte, és sehoval sem ment anélkül, hogy neki tudtára ne adta volna. Átbitva tehát a szomszédoktól E. P. lakatosmestert és felnyitatta a lakást.

Rémes látvány tárult eléjük, a mint beléptek. Özv. P. S.-né ott feküdt a szoba közepén a földön, egy szál ingben, vérbefagyva, holtan. Haja lebomolva, vértől ázottan hevert mellette. A mellén és fején balfelől lövéstől eredő sérülések látszottak s mellette a földön egy forgópisztoly hevert. A hullán már látszottak a szederjeskék hullafoltok, jeléül annak, hogy a balál régebben beállhatott.

Rövid ideig való széttekintés után távoztak a szobából. S a mint a konyhaajtón kilépni akartak, akkor vették észre, hogy a konyhaajtó kulcsa a küszöbön belül a földön fekszik. Nem is keresték, miként került oda, egyszerűen ott hagyták s a lakatosmester azzal a vassal zárta be az ajtót, amelylyel kinyitotta.

Az anya egyenesen a községbázáboz sietett és bejelentette a rémes esetet. A községi jegyző, egy esküdt és a községi orvos azonnal a helyszínére siettek s vizsgálat alá vevén a hullát, az orvos véleményébe képest megállapították, hogy a nő legalább is két nappal előbb halt meg, s hogy halálát lövések általi sérülések okozták. Megvizsgálták a forgópisztolyt is, melyből három lövedék hiányzott, bár a hullán csak két lösebet találtak. Egyet a mellén, egyet pedig a fej baloldali részén a vakszem táján.

Miután az anya és a lakatosmester az ajtót zárva találták, a lakásból pedig mi se hiányzott, sőt az elhalt ruházata is azonmódon volt az ágy előtti széken miként az valamelyik estén való lefekvéskor oda letette és az ágyról is látzott, hogy feküdt benne valaki, de leginkább abból ítélve, hogy a forgópisztolyt a hulla mellett találták s abban még három élesztőtény is benne volt: határozottan öngyilkosságra következtettek, bár az anya szerint leányának erre semmi oka sem lehetett.

Ebben az értelemben tette meg jelentését az előljáró-

ság, távbeszélőn a szolnoki kir. ügyészségnek s egyidejűleg engedélyt kért a hulla eltemetésére is. A helybeli csendőrséget azonban az esetről — tekintettel a szerintük fennforgó öngyilkosságra — nem is értesítették. A kir. ügyészség az említett jelentésre a temetési engedélyt meg is adta, mire az előljáróság felbatalmazta az anyát, hogy a temetés iránt saját belátása szerint intézkedjék.

Eközben azonban bire futott az esetnek az egész községben. Így értesült arról Fajt Jakab járásörmester, kunhegyesi őrsparancsnok is, az elhalt egyik szomszédjától: B. J. kunhegyesi lakostól, aki azt is elmondta, hogy az előljáróság öngyilkosságot állapított meg s így a hullát a következő napon el is temetik.

Fajt Jakab járásörmester ismerve az özvegy előéletét, semmiképen nem hibette el, hogy az öngyilkossá lett volna. Elment tehát csak egy oldalfegyveresen az említett lakásba és érdeklődni kezdett az eset és annak miként történt felfedezése iránt.

A hulla már ekkor némileg meg volt tisztítva a vértől s így a sérülések jobban kivehetők voltak. A hullát vizsgálgatva feltűnt a járásörmesternek, hogy a fej baloldalon volt a lövés, bolott az anya a bozzá intézett kérdésre azt állította, hogy leánya nem volt balkezes. Az is feltűnt a járásörmester előtt, hogy a fejsérülés sokkal nagyobb volt, mint a mellen ugyancsak a forgópisztollyal okozott sérülés. Az előbbi szinte ugy látzott, mintha egy és ugyanazon helyre két lövés tétetett volna. De leginkább feltűnő volt a járásörmester előtt, hogy a konyhaajtókulcsot az ajtón belül a földön találták meg.

Miután pedig semmiképen nem tehető fel egy jobbkezes egyénről, hogy öngyilkosság esetében balfelől löjje a fejébe, az pedig még kevésbé, hogy a fej egy és ugyanazon részére kétszer is képes lehessen löni akkor, midőn már az első lövés is jól talált; miután továbbá a konyhaajtó kulcsát is nem a zárban, és nem is a zárral egy irányban a földön, hanem az ajtó közepével egy irányban találták meg, ami arra mutatott, hogy nem az öngyilkosnak állított nő tette oda: a járásörmester ugy találta, hogy ebben az esetben semmiképen nem foroghat fenn öngyilkosság, hanem minden esetre gyilkosság történt.

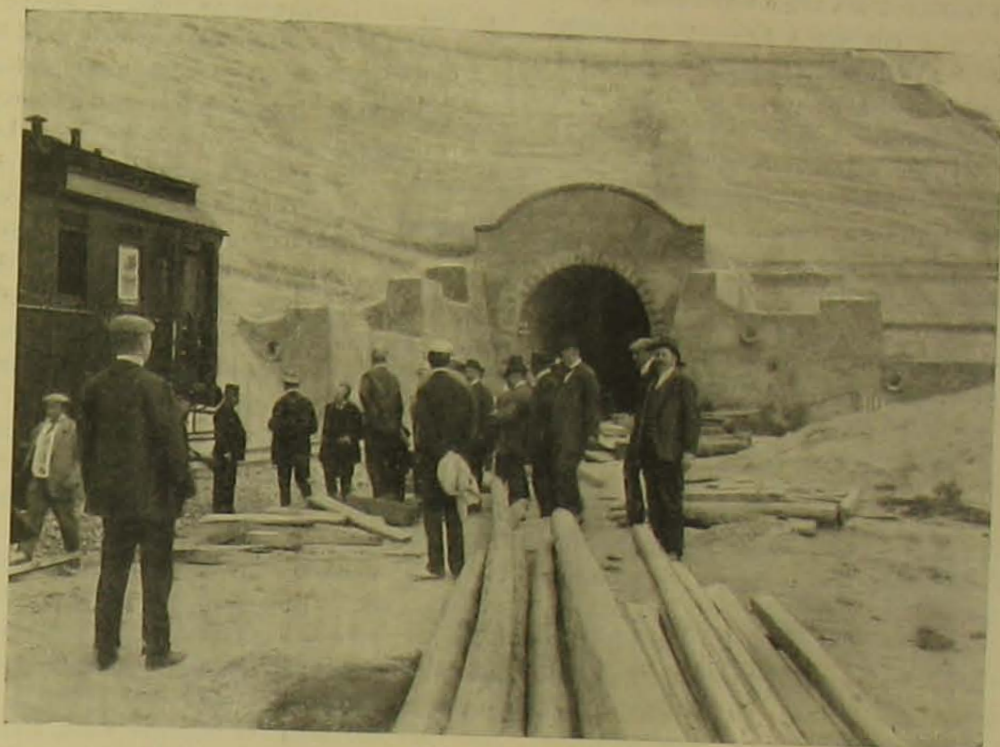
A falusi régi épületeknél majdnem mindenütt tapasztalható, hogy a küszöb középrészének ugy a külső mint a belső szélei annyira kopottak, hogy a becsukott ajtó és a küszöb közt, ez utóbbi kopottságához képest kisebb-nagyobb bézag van, ez itt is fennforgott; és mivel a kulcsot épen eme hézag mellett találták meg, nyilvánvaló lett Fajt járásörmester előtt, hogy az másképen nem juthatott oda, csak ugy, hogy az ajtó kívülről való bezárása után kívülről valaki oda bedugta. Ellenkező esetben vagy a zárban kellett lennie vagy ba onnan bármiként is kiesett volna, csak a zár alá az ajtó szélebe esett volna. Meg is próbálta a járásörmester az

Ha fáj a feje

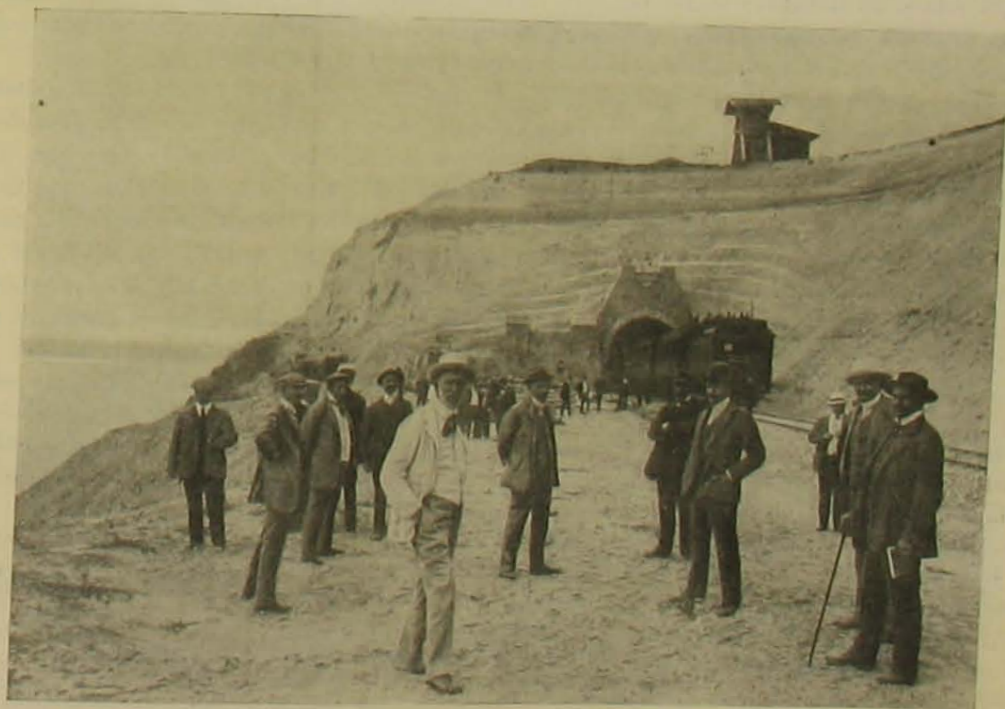
ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Káspesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postal szállítás.

Az akaratyyai alagut a Balaton felől.

Az akaratyyai alagut észak felől.

Az új balatoni vasút.

ott voltak előtt a kulcsot az ajtó alatt bedugni és az sikerült is éppen úgy, a mint azt ő elgondolta.

Fajt járásörmester mindezeket fontolóra véve teljesen tisztázottnak látta a gyilkosság fennforgását és, hogy a kulcsot a gyilkosság elkövetése után a tettes dugta be az ajtó alatt; a forgópisztolyt pedig csakis a nyomozás tervura vezetése céljából hagyhatta a helyszínen. Nem is habozott soká, hanem eme észleleteit távbeszélőn a szolnoki kir. ügyészségnek bejelentette s egyidejűleg vizagáló bizottság kiszállását és a temetési engedély felfüggesztését kérte. A kir. ügyész intézkedett is, hogy a törvényszéki vizaglóbiró és orvos a legközelebbi vónattal Kunbegyesre utazzanak s erről valamint a temetési engedély felfüggesztéséről az előjáróságot és az őraparancsnokságot távbeszélőn értesítette.

Fajt Jakab járásörmester be sem várta a törvényszéki bizottság megérkezését, hanem Téglási Elek csendőr cz. őrsvezetővel az állítólagos tettes kézrekerítése céljából bevezette a nyomozást. És mivel ennek során megtudta, hogy az áldozat özvegyeségi ideje alatt több férfit is fogadott magánál, újabban pedig férjhez menni szándékozott, bizonyosra vette, hogy a gyilkos az elhagyott udvarlók valamelyike lehet csak. Tehát ezek után puhaltott tovább.

Mikor pedig megtudta, hogy a megejtett honczolás teljesen igazolta az általa felvett alapos gyanút, hogy t. i. csakugyan gyilkosság történt, a már kipuhaltot legényeket egymasután idéztette fel a községbázához és kérdezte ki őket.

Ezek egymásután tisztázták magokat a súlyos vád alól és bemondásaikból kiderült, hogy ők csak úgy alkalomadtán voltak az özvegnél, hosszabb ideig való szerelmi viszonyt azonban csak Komlósi Sándor, 19 éves legény folytatott vele. Azt is beidezte a járásörmester és kikérdezte. A kérdésekre — bár zavartan és nyugtalanul felelgetve — beismerte, hogy viszonya volt a nővel hosszabb ideig, de a gyilkosságot tagadta, és azt is, hogy forgópisztolya lett volna.

A zavart viselkedésű legényt őrizet alá vette a járásörmester és az iránt kezdett puhatólni, hogy volt-e a legénynek forgópisztolya. Hosszabb puhatólás mellett megtudta, hogy nevezett szeptember elsején, tehát a gyilkossági eset felfedezése előtt két nappal, Sz. S. kunbegyesi lakostól egy batlövetű forgópisztolyt, majd az ezzel kapott fegyvertartási engedély felmutatása mellett ugyanaznap egyik kereskedőtől hat darab élestöltényt vett. Előbbi a felmutatott forgópisztolyban felismerte azt, a melyet töle Komlósi megvett.

Komlósi, ezeknek előbetárása után, beismerte, hogy a forgópisztoly csakugyan az övé s hogy része van a gyilkosságban, de csak annyiban, hogy mivel két évi szerelmi viszony után belátták, hogy az ő szülei ellenzése miatt egymáséi nem lehetnek, közös elbatározással

abban állapotok meg, hogy öngyilkosok lesznek. Ezért vette a forgópisztolyt és töltényeket is. Szeptember 1-én este 6—7 órakor el is ment a nőhöz és éji 12 óráig való szerelmeskedés után, először a nő lötte mellbe magát. De mivel a lövés nem okozott azonnal halálos sérülést, őt kérte, hogy mielőtt meglöné magát, őt löjje agyon, ne hagyja szenvedni sokáig, mire a fejre intézett egy lövéssel az asszonyt agyonlötötte. Majd maga ellen fordította a fegyvert, de mert többszöri csettentgetés után sem sült el, megiszonyodva a vérében fetrengve haldokló asszonytól, ledobta a pisztolyt, a lámpát ellötötte, s maga után becsukva az ajtót, a kulcsot az ajtó alatti bézsagon bedugta s hazament. A harmadik lövésről azonban mit se akart tudni, pedig már akkor a bonczolás során megállapított, hogy a fejet két, majdnem egy és ugyanazon helyre intézett lövés érte.

Miután azonban P. M. a meggyilkolt nő völegénye valótlannak mondta, hogy jegyesének öngyilkossági szándéka lett volna, sőt ellenkezőleg élni vágyott és egyre szorgalma ta az esküvő mielőbbi megtartását s napról-napra kelenygyje elkészítésével foglalkozott s miután a völegény eme előadását az áldozat anyja és a szomszédok is megerősítették azzal, hogy előttök többször emlegette, hogy igen boldog és alig várja az esküvő napját: Fajt járásörmester kétségbe vonta Komlósi bemonadásának valódiságát és újból kikérdezés alá véve, elébe tártta ez utóbb megállapított körülményeket.

Erre aztán beismerte a legény, hogy csakugyan ő lötötte agyon az asszonyt előre megfontolt szándékkal féltékenységből, mivel semmiképen nem tudta lebeszélni a férjhezmenéről. S ezt a beismerését nem vonta vissza a törvényszéki tárgyaláson sem.

Nyolcz évi feyházal bünbödött, a féltékenységen uralkodni nem tudó legény eme súlyos bünéért.

Amint látjuk, jelen esetben az alaposan és gondos körütekintéssel megejtett helyszíni szemle és a kiterjedt személyismeret mellett, az erőt és időt nem kimélő, vaakövetkezetességgel keresztül vezetett ügyes nyomozás juttatta eredményhez Fajt Jakab járásörmestert, aki eme 48 óráig tartó nyomozásnál igen ügyesen és nagy leleményességgel használta fel hosszú csendőri szolgálata alatt szerzett tapasztalatait és egy szép eredménnyel gazdagította számos és változatos eredményeinek amugy is igen szép sorozatát. A kerületi parancsnokság mindezeket méltányolva, dicsérő okiratban fejezte ki teljes elismerését Fajt Jakab járásörmesternek.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A modern. hirlap.

A modern ujság elkészítése oly óriási költségekkel jár, hogy a kiadók valósággal ráfizetnének minden előfizetőre, ba a hirdetések az egyensúlyt helyre nem billentenék.

Brucker Győző Nándor és Társa
órák, ékszerész.

GYŐR 33. SZ.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kis díjgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Az almádi állomás.

Kilátás az almádi Öreg-hegyről az alsóera-veszprémi vonalon.

Az új balatoni vasút.

Eldsorban a riport és főképp a távirati hírszolgálat drágítja meg az ujságcsinálást. El lehet mondani, hogy némely világlap magántáviratai nem érik meg tizedrészét annak, a mibe kerülnek, eltekintve attól, hogy a telegráf- vagy telefon-közvetítés műszaki nehézségei folytán gyakran teljesen értéktelenné válnak, mert nem jutnak el időjűben rendeltetési helyükre. Mily szerencsétlenek pl. sokszor a képviselő urak, ha beszédeiket helytelenül közlik. Hányszor kénytelen a lelkiismeretes szerkesztő megállapítani, hogy valamely külföldi államférfi egészen mást mondott, mint a mit a telegram állít és hányszor érzi kötelességének, hogy legalább kiegészítse az első jelentést.

Az ilyen kiegészítés, esetleg kijavítás az ujság megszabott terjedelménél fogva csak ritkán történhetik meg, a mi azután a politikai publicisztika rovására megy és ebben csak az a vigasztaló, hogy egy tegnapielőtti lap a legelfelejtettebb valami a világon.

Még rosszabb azonban, — írja egy előkelő német publicista: Dick Herman dr. — hogy az ujságok az idegen verseny és a lázas gyorsaság befolyása alatt már a próféták közé kezdenek beállani. Be sem várják többé az eseményeket, egy némileg jól értesült ujságnak előre kell tudnia azokat. Mily nagy az öröm azután, ha az ily jóvendülés beválik és ha nem, mily szép föladat egy éleseszű ujságíró számára, bebizonyítani, hogy mégis igaza volt és hogy talán éppen a jól kiszámított hamis jelentés volt batással az eseményekre. A legrosszabb esetben pedig számítanak az olvasó rövid emlékeztetelségére, a ki ma nem tudja már, mit olvasott tegnap, úgy hogy azt is le szabad írni: „A mint már előre valószínűnek jelezte, pedig egyenesen az ellenkezője történt meg. A régi jó alapelv, hogy a politikai publicisztának többet kell tudnia, mint a mennyit leír, a modern ujságírás körül észlelt versenyben ócskavassá lett; most mindenki többet akar írni, mint a mennyit tud és skrupulus nélkül lenyomtatnak pár szenzációs hangzó táviratot, bár rendszeren kiderül, hogy azok a táviratok vagy ujdonságok a műhelyben készültek. A közönségnek ujdonság kell, különösen pikáns ujdonság és ha nincs, bát gyártják a szerkesztőségben, vagy beszerznek olyan emberektől, a kiknek megbízhatósága felől maga a szerkesztő sincs tisztában, vagy nagyon is tisztában van. De éppen ezzel elrontják a közönséget és belénevelik a szenzációéhséget.

Dick dr. keményen nekimegy a német ujságoknak, a melyek rideg üzleti szempontból megelégednek tulajdonképpeni bivatásukról. Így például a Hau-pörben sok lap nem elégedett meg a pör szenzációs fordulataival, hanem jóvendőmondásra adta magát, mignem egy meggyanúsított nő védekezése illő mederbe szorította az ujságírói toll turbulgalmát. Majd rámutatott arra, mily képtelen dolgokat lehetett olvasni egyes lapokban a hollandi trónörökös születésekor és a török forradalom idején. Ki nem undorodott meg attól a sok távirattól, a mely heteken át megfeküdte azokat a lapokat a hollandi királynő állapotáról. Szinte sajnálkozni kellett azon az asszonyon, a ki azokban a súlyos napokban az anyarósság céljára vonszoltak.

Konstantinápoly volt a tisztelt levelező urak nemcsak versenyzésének színtere. A Berliner Tageblatt szerencsésen megállapította, hogy a trónjától megfosztott szul-

tán e lap hasábjából meríté utolsó szellemi táplálékát. De a Lokalanzeiger nem engedte magát lefőzni és levelezője kéthasábos telegramban jelentette haza, hogy ő volt az első és egyetlen az európaiak közt, a kit az új szultán fogadott, biztosítván őt arról, hogy szereti az egész világot, de mindenkifölött Németországot. Erre meg Londonból jött a távirat, hosszú, drága távirat, a melyben egy angol levelező azt írja lapjának, hogy ő volt az első és egyetlen európai, a kit a szultán maga elé engedett, biztosítván őt arról, hogy az új padisah szereti az egész világot, de mindenkifölött Angliát. Bizonyára egy párisi ujságíró is az első egyetlen volt, a kit természetesen Franciaország iránt érzett határtalan szeretetéről biztosított a szultán. De a java most jön. A Berliner Tageblatt levelezője megkészerzte amugy is lázas tevékenységét és elérte szerencsésen azt a jelentést, — hogy az új szultán még egyáltalán nem eresztett európai embert legmagasabb színe elé. Űdv az olvasóközönségnek, a mely soba nem csökkenő mohóságga mindig a legújabbat és csak a legújabbat nyeli le.

KÉPEINKHEZ.

Az új balatoni vasut.

Régi vágya teljesült a napokban a Balaton-felsővidéki lakosságnak. Megnyilt, jobban mondva átadatott a forgalomnak az új balatoni vasut, a mely három vármegyére: Fehér, Veszprém és Zala vármegyék, de különösen a Balaton-felsővidéki lakosság érdekeit szolgálja s különösen ez utóbbjelzett vidék éppen ettől reméli fellendülését. A Balaton más vidékein már régebben és majdnem mindenütt volt már vasuti közlekedés, csak éppen ezen a részén nem volt, képzelhető tehát, hogy a 25 évi várakozás után — mert ezelőtt 26 évvel volt a tájék vasutépítés céljából már felmérve — mily hálával és örömmel fogadta a vasutmentén levő községek lakossága a vasutépítés megkezdését s mily szívélyes fogadtatásban részesítette most a Kossuth Ferencz kereskedelemügyi magy. kir. minister képviselőtében a vasut megnyitása céljából megjelent Sztérynyi József államtitkárt, a ki folyó hó 8-án diszes kísérettel tette meg az első utat e vasutvonalon s ezzel egyidejűleg át is adta azt a közforgalomnak.

Szabadbattyántól kezdve valóságos diadalmenet volt e vonat utja. Minden állomás izlésesen fel volt díszítve virágokkal, zászlókkal és mindenütt diszes népcsoport, bandaszóval és harsány éljenzéssel fogadta s üdvözölte a megnyitáson résztvett illusztris vendégeket. S bizony, ha a minden állomáson kínálkozó szívélyes és marasztaló magyaros vendégszeretetet elfogadta volna az államtitkár és kísérete, napokig tartott volna e vasut megnyitása, amely így is csak a késő éjjeli órákban ért véget.

A jelen számunkban közölt képek a vasutvonal mentén elterülő gyönyörű vidék egyes részeit mutatják.

HIREK.

Egy csendőr meglövetése. Görbe Sándor zsebelyi örsbeli csendőr, július 10-én este 1/210 órákor, az örs kapujának becsukása alkalmával, a mint annak be-

Lábizzadás
Kézizzadás
Hónaljizzadás

egy óra alatt megszűnik a Molnár féle

Sudorán

:: használata által. ::

Ez egy amerikai recept szerint készült leghibosabb izzadás elleni szer. Hatása nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izzadás elleni szereknél, — a porokat eldugítja vagy őszehűzza; hanem az epidermisen át beszívőd. — az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. — Ára 1 K 20 f., 1 K 30 f. előre való beküldésénél portómentesen szállítom. OLARETÁN tyukosmirtó 1 K. Injectio hamamelis (nemibaj ellen) 1 K 20 f. — Kapható a készítőnél: Molnár János gyógyszer Szombathely, valam. Bpesten Török J. és Nádor gyógytárakban.

csukása előtt az utcára kinézett, a kapuban lesben álló ifj. Lajkicza Dániel zsebelyi lakos, a volt községi bíró fia által forgópisztolyból meglövetve, balkeze fején súlyosan megsebesítették. A tettes a lövés után elmenekült. A nyomozás eddigi adatai szerint a lövés az az nap Zsebelyen szemléltartó Gál Lajos járásörmesternek volt szánva, ki a tettes atyját, idősb Lajkicza Dánielt öt évi bíraskodás után, az ellene felmerült több rendbeli orgazdaság és más bűncselekmények között egy gyilkosság alapos gyanuja miatt eszközölt feljelentése folytán a bírói állástól elmozdította, illetve a tisztújító választás alkalmával a bírói állásra leendő jelölését a főszolgabíróval mellőztette, a mit id. Lajkicza annyira fájlalt, hogy a bíróválasztást, a melyen Góga Illés ny. örsvezető lett a község bírja, a megyei batóságnál megfelebbezte s miután az eredményre nem vezetett, a bírónak felfüggesztetésére törekedett, a mit sikerült is kieszközölni. Ezen feltevést megerősíti azon körülmény is, hogy Görbe Sándor csendör meglövetése után ugyanazon éjjel a jelenleg felfüggesztett Góga Illés bíró ablakán is, ugyancsak forgópisztolyból, belöttek. A nyomozást Gál Lajos járásörmester, csákovai járásparancsnok ötödmagával erélyesen vezeti.

Megtámadott járőr. Marosi Kálmán cs. örsvezető és Németh László csendörből álló nagysallói örsbeli járőrt július 11-én reggel 8 órakor Kissallón Virág Julianna és Virág Berta kissallói lakosok megtámadták és kövekkel megdobálták, miközben Marosi cs. örsvezetőt jobblába fején megsebesítették. Marosi cs. örsvezető a támadók ellen egy eredménytelen lövést intézett, mire azok a támadással felbgytak. Járőr a támadókat elfogta.

500 korona jutalmat kap, a ki az ó-becsei ékszerüzletből elrabolt aranytárgyak nyomára vezet.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hány szót szól az ember naponként? Nemrég foglalkozott e kérdéssel egy francia lap és a következő eredményre jutott: Egy ember átlag három óráig beszél naponként, miközben 100 szót beszél percenként. De ez állítás még ad tiszta fogalmat az ember beszédességéről. Még azt akarjuk mondani, hogy egy ember egy másik tudós számítása szerint egy órában hangos szóval 15 nagyrét oldalt olvashat, vagyis 52 kötetet 600 oldalal olvashat évente. Ez persze sem süketnémákra, sem üggyvédekre, sem nőkre nem talál.

A kameruniak és a többnejűség. A kameruni néger beszülötteknél a többnejűség szokása divatozik és ők ezt teljesen rendjén valonak tartják. A hittérítőket csak azért nem szeretik, mert ezt az ősi szokásukat ellenzik és arra akarják őket rávenni, hogy csak egy feleséget tartsanak. Vannak a négerek közt igen sokan, a kik szívesen fogadják a hittérítők tanításait, de az egynejűséget kinevelik és a fehéreket éppen emiatt nagyon sajnálják. Mostanában vonult be Kamerunba az új kormányzó a feleségével, a kinek kíséretében még egy társalkodónő és egy szakácsné is odaérkezett. Nagy lett erre a jó kameruni fekete emberek öröme, mert ők azt hitték, hogy mind a bárom nő az új kormányzónak a felesége. Ezért ujjongva ujságotlák egymásnak: Az új kormányzó, az mir aztán okos ember, mert bárom felesége van! És ez meggyőződésévé vált vala-

menyi derék fekete bonpolgárnak. Idővel azonban nem vált fordulat állott be. A kormányzó feleségének társalkodónője nőül ment egy hivatalnokhoz, a szakácsnét pedig nőül vette valaki. A derék beszülöttek nagyon megbotránkoztak ezen a tényen s fejüket rázva mondogatták: — Ez már mégsem járja, nekünk megtiltják, hogy feleségeinket eladjuk és a kormányzó alig van itt pár hete és már is két feleségen adott túl. De aztán könnyen megvigasztalódtak mondván: Valószínűleg a hittérítők mondták neki, hogy egy asszonynál többet nem szabad tartania.

Érdekes muzeum. A párisi városház helyiségeiben rendkívül érdekes muzeum van, melyről nem sok párisi tud s melyet nagyon kevesen látogatnak. Ez a muzeum a csempészeszközök muzeuma, melynek termekben gondosan elhelyezve, a legellentéesebb tárgyakat lehet látni. Hordók mellett finom bormunka, mesterséges virágbokrétek között különösen formált kaucsuk-tömlők bevernek. Öreg óra, díszmütárgy, divatos és divatját mult ruhedarab, ékszer és kézimunka van itt összevisszaságban fölbalmazva. A legnagyobb ravasz-sággal vannak ezek a dolgok megszerkesztve, hogy annál biztosabban megfeleljenek céljuknak. Egy bál papiros hever az egyik terem sarkában, senki sem venné észre, hogy a papirostömb belseje üres. Ebben az öregben évek hosszú során át a legfinomabb alkoholt csempészték át a batáron, míg egyszer a véletlen a batár-öröket rávezette a csalásra. A papiros mellett kaucsuk-öve hever, a mely egykor egy csempész derekát díszítette. Ebbe az övbe sok végy finom csipke volt beletömve. Hamis csipőt is lehet itt látni, a mely tele volt finom hollandi likörrel. Ezt a csipőt felkötötték és a csempész, a ki jól megbizott ember formáját mutatta, gyantlanul vitte át át a batáron. A falakon szép egymásutánban lógnak löszerszámok, a melyek belül szintén üresek; finom dohányt meg szeszt szállítottak benne. Melegítő üveg csing a szerszámok alatt; a mikor az omnibusz Charentonból megjött, sokszor látható volt egy öreg anyóka, a ki a téli hidegben dideregve szorongatta magához a melegítő üvegjét. Egyszer véletlenül megbotlott az anyóka, az üvegje elgurult és a fináncz, a mikor udvariasan segített az öreg asszonynak s föl-szedte a melegítő üvegjét, érezte, hogy az üveg bideg s erős parfüm-szaga van. A muzeum ékessége egy gyönyörűen formált rózsakoszorú. Egy napon halottas kocsi jött Levallois-Perret felől a montmartrei temetőbe. A koporsón, mint a gyászoló család utolsó ajándéka pibent a rózsakoszorú. Ez a rózsakoszorú aztán minden Levallois-Perret felől jövő halottas kocsin ott volt, mint a visszamaradt utolsó üdvözléte, míg végre az egyik örök feltűnt ez az örökös rózsaillesatos kegyelet s nem éppen kíméletes kézzel belemarkolt a rózsák közé. Ekkor kitudódott, hogy a megboldogult utolsó útjára nem csak rózsákkal, hanem a legfinomabb konyakkal kísérték. A virágokat kaucsukgummi tartotta össze a mely a feszülésig meg volt töltve szesszel. A halottas kocsit aztán alkalmas helyen megállították és a szeszt kiöntötték a tömlőből.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kérésiratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes

Merkur kerékpárok

Osendorségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőskönlőknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Soknak. Mindgyakrabban előfordul, hogy olvasóink bélyeggel ellátott válaszborítékot csatolnak leveleikhez, külön levélbeli választ kérve. Felhívjuk ezek figyelmét arra, hogy a szerkesztőség levélbeli értesítést elvből nem ad s hogy jövőben a kért válasz ezen rovatunkban lesz megadva, a bélyeg pedig lapunk javára bevételzetetik.

B. A. J. I. Igénye van s ha az ügy tényleg úgy áll, a hogy leírta, meg is kapja. 2. Hivatalozgat, fegyéri, vámszedői stb. 3. Ha állami vagy törvényhatósági alkalmazást nyer s alapfizetése meghaladja a csendőrségnél utoljára élvezett zsoldját és szolgálati pótdíját, akkor nyugdíja beszünttetetik, ellen esetben az csak le lesz szállítva, illetőleg érintetlenül marad. Nem állami alkalmazásoknál az illető fizetésére való tekintet nélkül nyugdíjának teljes élvezetében megmarad.

E. tudnivaló. 1. 1912. év szeptember 1-én. 2. Kérdés, hogy a vasuti szolgálat melyik ágát érti? 3. Kérheti.

H. F. őrmester. Toldy Lajos könyvkereskedésében. B. dapest II. k. főutca.

Sz. K. I. Olvassa el lapunk f. évi 13. számában 28. kor. és M. csendőr Rozsnyó. jelige alatt adott választ. 2. Igen.

K. T. cz. őrsz. Kápolna. Jogtalanul lett Öntől bezedve a 20 fillér portó; a boríték csatolása mellett ezen összeg megértését kellett volna kérni, a posta visszafizette volna.

Nyugdíjja. Nem számíthat rá; nem is vezik fel. Ha számvívóviszti pályára akar lépni, az előbb lehetséges.

Vitatkozás. Kérdés: Mit követ el azon egyén, a ki az úrvacsorára előkészített kenyeret és bort illetéktelenül elfogyasztja? Válasz: Szerintünk kihágás, ha csak a kenyér és bor nem oly értéket képvisel, melynél fogva ezen cselekmény vétésnek volna minősíthető. Az úrvacsora céljából előkészített kenyér és bor ugyanis még nem tekinthető evellás szertartásaihoz tartozó tárgynak, a mennyiben az csak abban a pillanatban lesz azzá, a mikor a lelkész megáldja. Különb az ily kérdés elbírálására a bíróság van hivatva.

909. Egy rablógyilkosság kiderítése című közleménye nem közölhető. Már a bevezetésből kitűnik, hogy az előjáróság és rendőrség felfedezte a tettes lányomait s majdnem minden bizonyítékot beszerezve, ugyazólván a kezébe adta a tettest a járőrnek s ez csak ezen a nyomon haladt tovább és az alaposan gyanúsított, a ki minden eljárásával, viselkedésével elárulta magát s a saját neje vallomásaival is terhelhetvén, ráderíthette a cselekmény elkövetését anélkül, hogy a nyomozás érdekességét szembeeszködben igazoló, különös szellemi vagy fizikai tevékenységet kellett volna kifejtjenie. Ahhoz pedig, hogy valamely nyomozási esetet lapunk érdekes nyomozások rovata alatt közölhessünk, nem csupán a bűncselekmény súlyossága, hanem első sorban annak bonyolultsága és a járőrnek az ismeretlen tettes kézrekerítése körül kifejtett leleményessége és tanulságos működése adja meg az alapot.

K. L. Véleményünk szerint nem, különben is szolgálati ügy.

J. J. Százados úr-nak.

M. J. cz. őrsz. Torzsa. Igen.

86. sz. és Ca. J. cz. őrsz. Négufalva. Lapunk borítékklapján birdetó czégnél.

K. S. csendőr Bóda. Birninesenek felsorolva az 1883. évi XX. III. tez. 5. §-ában, mégis — véleményünk szerint — a mennyiben az illetők a törvényhatóságnál vannak alkalmazva, fegyverek adamentesek. Különb az ügyben a közigazgatási hatóság döntése volna kikérendő.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

Galamb Galamb Jó bor.

Verstálány.

Ha felnézel a kék égre
Igen gyakran látod,
Ha a holdat eltakarja
Azt hiszed barátod

Öt betűből első három
Az ég felé balad
Az utolsó két betűből
A nap küld le sokat.

Megfejtési határidő: 1909 július 26.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatoriu-sorsjegy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 27. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «A szükségnek nincsen szabott törvénye».

Betűtalány: «Kánikula». — Szótalány: «Darányi Ignác».

Helyesen megfejtették: Dombi őrm., Kelemen csendőr Bácsalmás, Gergely Sándor jörm. Dás, Pál Sándor csendőr Fehérvárcaurgó, Huszár István csendőr Bánokszentgyörgy, Bíró Károly csendőr Salánk, Karácsony József őrmester Dás, Kiss Jeremiás csendőr Ujzásás, Sándor Sándor őrsz. Kistelek, Antalfi József jörm. Tét, Salomon Imre csendőr Sepsizsentszgyörgy, Elek Bálint csendőr Gyerek, Szecsédi Sándor őrsz. Bánokszentgyörgy, Támpa Imre őrsz. Prodeál, a gyantai őrsz. Gál Sámuel őrsz. Vác, Veress L. őrm. Kányád, Zolnai Márton őrsz. Herkulesfürdő.

A kioszolt Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegyet Kelemen Lajos csendőrnek Bácsalmásra elküldöttük.

Kérjen ingyen és bementve

képes árjegyzéket: cs. és kir. s'ah. sérvkötők, higienikus gummiárúk- és a betegápoláshoz szükséges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Koronaherzeg-utca 17.

HIVATALOS RÉSZ.

Szárny felállítása.

A m. kir. I. számú csendőrkerület területén Beszterczen 1909 július 1-én egy új szárny állított fel.

Szakasz felállítása.

A m. kir. I. számú csendőrkerület területén Naszódon 1909 július 1-én egy új szakasz állított fel.

Járásparancsnokság felállítása.

A m. kir. I. számú csendőrkerület területén Borgóprundon felállított járásparancsnokság működését 1909 július 1-én megkezdte.

Járásparancsnokság állandósítása.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület zalaegerszegi szárnyának területén Balatonfüreden felállított ideiglenes járásparancsnokság 1909. évi július hó 1-én állandósított.

Örsök működésének megkezdése.

A m. kir. I. számú csendőrkerület nagyenyedi szárnyának területén Csórán fennállott különítmény örsé alakítván át, mint olyan működését, 5 fővel, 1909 július 1-én megkezdte.

A m. kir. II. számú csendőrkerület lugosi szárnyának területén Zaguzaén és Székáson fennállott különítmények örsökké változtattak át a mint olyanok működésüket 5—5 fővel 1909 július hó 1-én megkezdtek.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület sátoraljaujhelyi szárnyának területén Makkoshotyán fennállott különítmény örsé alakítván át, mint olyan működését 5 fővel, továbbá:

az Alsógyertyánban felállított örs, 5 fővel, működésüket 1909 július 1-én megkezdtek.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület veszprémi szárnyának területén Hajmáskéren, továbbá a kaposvári szárny területén Böhönyén, a pécsi szárny területén Kópácson és a székesfehérvári szárny területén Rácalmáson fennállott különítmények örsökké alakítottak át a mint olyanok működésüket 5—5 fővel, 1909 július hó 1-én megkezdtek.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület nagyváradai szárnyának területén Szentjobbon fennállott különítmény örsé alakítván át, mint olyan működését 5 fővel 1909 július 1-én megkezdte.

Örsát helyezések.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület veszprémi szárnyának peresmartoni örs 1909 július 1-én Berhidára, továbbá

a mezőkomáromi örs, 1909 jun. 28-án Lajoskomáromba helyeztetett át.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület csikszeredai szárnyának dragojászi nyári örs állandósítva, 1909 jun. 24-én Csikmadarasra,

segesvári szárnyának lemneki örs pedig, 1909. évi július 1-én Szásztlyakosra helyeztetett át.

Különítmények felállítása.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület löcsei szárnyának területén Iglófüreden és Virág völgyön, az eperjesi szárny területén Lublófüreden és a kassai szárny területén Stószon, 1909 július 1-én, egy-egy, 2—2 főből álló különítmény állított fel.

A m. kir. V. számú csendőrkerület nyitrai szárnyának területén Krajnán 1909 július 1-én egy 5 főből álló különítmény állított fel.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület nagyváradai szárnyának területén Biharfüreden 1909 július 3-án egy 2 főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Beosztott:

1909 január 1-ével:

Hein György, III. számú csendőrkerületbeli hadnagy-számvivő, kerületénél létszám felett való vezetés mellett, a honvédelmi minisztérium 16. osztályába.

Kineveztetett:

1909 július 1-ével:

Csendőr-járásörmesterré:

Szabó János örmester, a IV. számú csendőrkerület állományában.

Várakozási illetékekkel szabadságoltattak:

Reekert János, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján mint „jelenleg szolgálatképtelen”, 1909. évi július 1-étől számítandó egy évre.

Választott lakhely: Pozsony.

Schäffer Jakab, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján mint „jelenleg szolgálatképtelen” 1909. évi július 1-étől számítandó egy évre.

Választott lakhely: Nógrádverőcze.

Nyugállományba helyeztetettek:

1909 július 1-ével:

Viola Lajos, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján mint „rokkant, népfelkelési szolgálatra is nem alkalmas”.
Választott lakhely: Esztergom.

Ráduj József, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, népfőlkelési szolgálatra is nem alkalmas”.

Választott lakhely: Abrudbánya.

Nemák Dezső, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is nem alkalmas”.

Választott lakhely: Znióvárallya.

Króner Mihály, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, népfőlkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Szovata.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Bruckner Gyula járásőrmester, Molnár Lajos, Csizsér András és Kuluncsics Jakab cz. őrmesterek, Palicska Ferencz potoki lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tetteseinek fáradságot nem ismerő huzgósággal, leleményes és nagy körültekintésre valló nyomozás során eszközölt kiderítéseért, a tettesek letartóztatásáért és az igazságszolgáltatás kezébe történő átadásáért.

Kiss Sándor cz. őrmester, egy betöréses lopás tetteseinek huzamosabb időn át tartott ügyes, leleményes és nagy szakértelemmel vezetett nyomozás során eszközölt kiderítéseért, a tettesek letartóztatásáért és az igazságszolgáltatás kezébe történő átadásáért.

Burbach Jakab járásőrmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért és vezetéséért.

Krausz Lajos cz. őrmester, egy rablási és betöréses lopási eset tetteseinek ügyes, leleményes és fáradságot nem ismerő nyomozás során eszközölt kiderítéseért, elfogásáért és az összes bűnjelekkel az igazságszolgáltatás kezébe történő átadásáért.

Bara G. Imre csendőr ez. őrsvezető és Kirch Ádám csendőr, mert járőrkedésük alkalmával két eszméletlen állapotban félig megfagyva talált egyént élesztési kísérletekkel életre keltettek és a biztos megfagyástól megmentettek.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Gerendi Ferencz ez. őrsvezető, Krajncseszku István csendőr ez. őrsvezető, Szahó Zsigmond, Török Imre, Boda Bálint, Zsarkó Imre, Domanyek József és Vágasi Dénes csendőrök, a Palicska Ferencz potoki lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tetteseinek kinyomozása és letartóztatása körül kifejtett tevékenységükért.

Karucz Sándor ez. őrsvezető, Rucz László, Perin Szvetozár, Dimény József csendőr ez. őrsvezetők, Sorbán Ottó, Fabian Imre, Cservenak János, Mike Ferencz, Szántó János, Árvai Lajos, Herczeg Vszul és Haász József csendőrök, Kovács Dénes, Sebők István és Simon Sándor próbacsendőrök, mert egy rablás és betöréses lopási ügyben a nyomozást vezetett őrsparancsnokot hathatósan támogatták, miáltal az eredmény eléréséhez nagyban hozzájárultak.

Piroska Vazul ez. őrmester, Illés Károly csendőr ez. őrsvezető és Pataki Dénes csendőr, mert egy gyilkossági eset tettesének kinyomozása és letartóztatása alkalmával a nyomozást vezetett járásparancsnokot hathatósan támogatták, miáltal az eredmény eléréséhez nagyban hozzájárultak.

Vas Lajos cz. őrmester hosszabb szolgálati ideje alatt úgy szolgálathat mint szolgálaton kívül tanusított példás magatartásáért, alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért és vezetéséért.

Pál Imre nagyleckerekéi szárnybeli csendőr több rendbeli apróbb lopások tetteseinek kiderítése, nemkülönben a közbiztonsági szolgálat terén egyébként is kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért.

Előléptettek:

1909 július 1-ével:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában: az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

Góczán Gyula, Zeitek Ferencz és Szabó Ferencz III. csendőrök, csendőr ezredes őrsvezetőkké.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Szives tudomására hozzuk az érdeklődőknek, hogy a kiadásunkban megjelenő Csendőrségi Lexikon 2-ik kiadása jövő hó folyamán fog megjelenni.